

Lapin hyvinvointialueen ikääntyneiden kotihoidon ajankohtaiskatsaus

Vanhus- ja vammaisneuvosto 11.05.2026 § 13
1984/00.01.02/2022

Marketta Uimaniemi ja Mira Ylitalo Lapin hyvinvointialueelta tulevat kertomaan ikääntyneiden kotipalvelusta.

Päätösehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös Kotihoidon palveluvastaavat Marketta Uimaniemi ja Mira Ylitalo kertoivat vanhustentalojen vuokra-asumisesta ja ikäihmisten kotihoidosta seuraavaa;

Vanhustentalojen vuokra-asunnoissa asuminen ei ole yhteisöllistä eikä palveluasumista, vaan normaalia vuokra-asumista. Hakemukset vuokra-asuntoihin lähetetään Eija Kokko-Petäjäjärvelle/Vanhusten ja eläkeläisten Tukiyhdistykselle. Tukiyhdistys tekee asukasvalinnat. Asuminen vanhustentaloilla koetaan turvalliseksi, koska kotihoidon hoitajien toimistotilat ovat lähellä ja avun saa nopeasti. Kotihoidon palvelut myönnetään hakemuksesta, palvelutarpeen arvioinnin perusteella. Asukaskunta on muuttunut, asunnoissa asuu tällä hetkellä enemmän apua tarvitsevia. Maksut ovat asiakkaiden tuloihin ja palvelutunteihin perustuvia.

Lapin hyvinvointialue on yhtenäistänyt palvelutarjontaa, yhteisruokailuja on tarkistettu kaikissa kunnissa. Muutos näkyy esimerkiksi ateriapalvelujen muutoksena. Aikaisemmin vanhustentalojen ruokasalissa tarjottiin aamupala, lounas, välipala, päivällinen ja iltapala. Tällä hetkellä ruokasalissa tarjotaan vain lounas maanantaista perjantaihin. Muiden ruokailujen, kuin lounaan, kysyntä on ollut vähäistä. Ruokailun järjestäminen ruokasalissa ei ole kotihoidon perustoimintaa, kotihoidon hoiva sisältää aterioinnissa avustamisen asiakkaan kotona. Ateriapalvelut myönnetään hakemuksesta ja palvelutarpeen arvioinnin perusteella. Asiakkaan kanssa sovitaan siitä, pääseekö hän ruokasaliin syömään, tilataanko viikonlopuiksi kotipaketti vai tilataanko kotipaketti kotiin viikon jokaisena päivänä. Hoitajien tehtävänä ei ole enää kantaa ruokia salista asiakkaille koteihin, vaan ateriapalvelut hoitavat kotipaketit suoraan asiakkaan kotiin ja tarvittaessa jääkaappiin saakka. Hoitaja auttaa ruuan lämmittämisessä sekä myös muun ruuan tilaamisessa kaupasta. Poikkeuksena on sovittu, että kesän aikana niiden asiakkaiden, joille on arvioinnin perusteella myönnetty ulkoliikuntakävely hoitajan avustamana, liikunta voidaan toteuttaa niin, että asiakas avustetaan ruokasaliin syömään. Kaikkien asiakkaiden ravitsemuksesta huolehditaan.

Kotihoitoa tarjotaan palvelutarpeen arvioinnin perusteella, koko kunnan alueella, myös sivukylillä. Lähtökohtana on se, että kotona asumista tuetaan mahdollisimman pitkään. Päivisin 14 hoitajaa lähtee aamu (8) - ja iltavuoroissa (6) kotikäynneille, heidän lisäksi kotihoidossa on 3 sairaanhoitajaa ja 1 yöhoitaja. Palveluvastaavien kokemuksen mukaan sivukyliltä tullaan kuitenkin mielellään

lähemmäs palveluja, kun toimintakyky ja terveys heikkenee.

Kotihoidon käynnit alkavat usein etäkotihoitona. Asiakkaalle toimitetaan tabletti, jonka kautta hoitaja kommunikoi asiakkaan kanssa. Etäkotihoitopaikoissa asiakkaan luona käydään myös kotikäyntejä, usein aamuisin, muuten hoito tapahtuu etänä. Omaiset saavat käyttäjätunnuksen, joten myös he voivat käyttää tablettia yhteydenpitoon. Etäkotihoitoa on noin 7,5 % koko kunnan alueella. Myös lääkeautomaatit ja turvapuhelimet ovat käytössä.

Rantakodilla, joka on ympärivuorokautista palveluasumista, on 17 vakipaikkaa, 1 kriisipäivystyspaikka sekä lisäksi intervallipaikkoja.

Palveluvastaavat kehottavat tekemään huoli-ilmoituksen palveluohjaukseen Sini Säaskilahdelle, mikäli herää huoli ikäihmisen pärjäämisestä kotona. Palveluohjauksessa aloitetaan palvelutarvearviointi, usein kuntoutumista tukeva arviointijakso, kunnes palvelun tarve selkiytyy.

Palveluvastaavien mukaan Ranualla huolehditaan hyvin ikäihmisistä ja heille halutaan hyvää elämää.

Merkitään tiedoksi.